

Analýza výkonnosti srovnatelných správních obvodů obcí s rozšířenou působností v jednotlivých oblastech s využitím benchmarkingu

ORP Roudnice nad Labem

Zpracovatel:
Odborný tým Projektu

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

Úvod

Benchmarking představuje jednu z klíčových aktivit projektu Podpory meziobecní spolupráce. Výsledky benchmarkingu přináší důležitá východiska pro tvorbu strategií území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a měly by být zohledněny v debatách o dalším rozvoji území ve vztahu k vybraným veřejným službám v oblastech školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb.

Využití benchmarkingu je **spojené s analýzou dat** reprezentujících posuzované SO ORP. Shromážděná data pro vybrané indikátory nenesou bez provedení analýzy žádnou informační hodnotu.

Základem analýzy je uspořádání dat do logických celků a do souvislostí s tou oblastí, kterou chceme za pomoci benchmarkingu řešit. Dalším předpokladem analýzy je porovnávat porovnatelná data (např. srovnatelné SO ORP). Cílem vyhodnocování dat je pak **určení rozdílů (mezer) mezi vlastní výkonností a výkonností ostatních SO ORP**. Způsob vyhodnocení těchto rozdílů je již v rukou posuzovatele (analytika) - hodnoty dat za naše a další srovnatelná SO ORP lze např. uspořádat do tabulky, znázornit prostřednictvím grafu, nebo v neposlední řadě využít statistického zpracování dat). Tedy podstatou je určení:

- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru nejlepší organizace,
- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru naše organizace,
- jaký je rozdíl mezi těmito hodnotami ukazatelů.

Vedle toho lze data porovnávat s průměrnou hodnotou daného ukazatele v kraji nebo několika srovnatelných SO ORP. Průměrná hodnota bývá nejčastěji vyjádřena aritmetickým průměrem nebo tzv. mediánem (prostřední hodnota uspořádané číselné řady).

1. Základní charakteristika správního obvodu a metodika analýzy

SO ORP Roudnice nad Labem leží v Ústeckém kraji a tvoří 1 z 16ti správních obvodů (dále jen SO) tohoto kraje, jehož stručná charakteristika je dána následujícími údaji:

- počtem 33 obcí je 4. největší;
- rozlohou 300 km² i počtem obyvatel 32 275, z nichž 13 005 žije v jádrovém městě, se řadí mezi menší až středně velké obvody kraje.

Tabulka 1: Komparace vybraných SO ORP v Ústeckém kraji

Území SO ORP	Počet obcí	Počet obyvatel SO ORP	Počet obyvatel jádrové obce	Rozloha ORP v km ²
Roudnice n. Labem	33	32 275	13 005	300
Litoměřice	40	59 341	24 316	471
Louny	41	43 683	18 575	473
Lovosice	32	27 702	8 742	262
Teplice	26	107 439	50 330	345
Žatec	18	27 193	19 203	307
Průměr za kraj	22	51 673	30 459	333

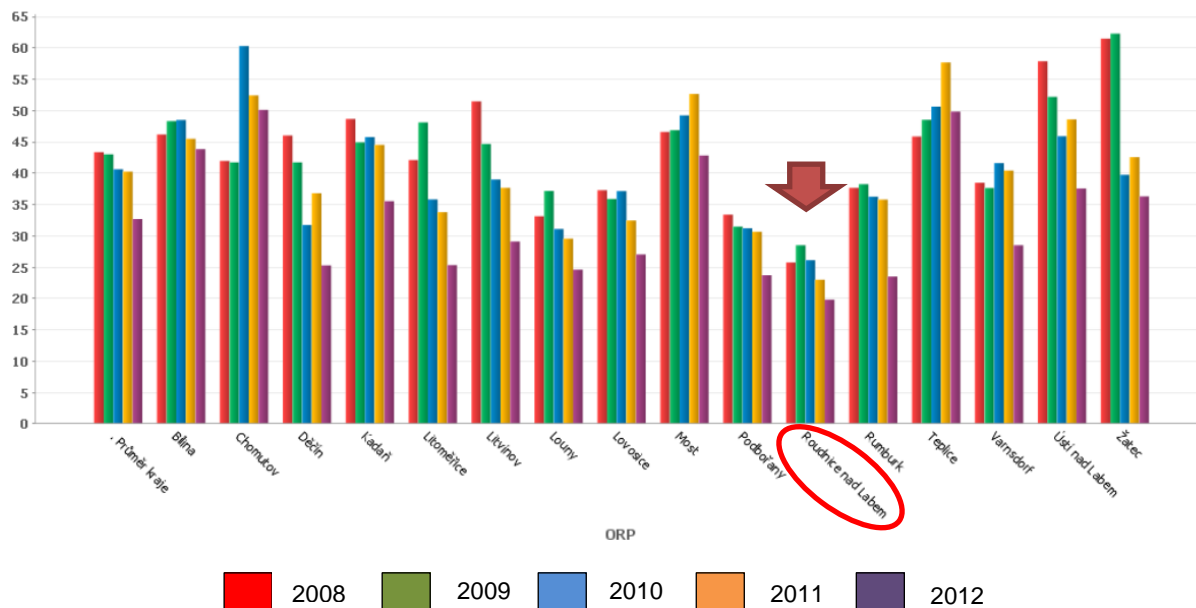
Pro benchmarkingové srovnání a formulování podstatných závěrů jsou důležité zejména hodnoty ukazatelů, které se výrazně odlišují od ostatních porovnávaných subjektů, tj. SO ORP. Proto bylo pro vzájemné srovnání použito více kritérií, aby byly zjištěny a vyzdviženy významné diference v relevantních oblastech. Benchmarkingové srovnání bylo tedy provedeno jednak v porovnání s ostatními SO ORP Ústeckého kraje a dále pak ve srovnání s podobně velkými SO (měřeno počtem obyvatel SO, počtem obcí SO a počtem obyvatel jádrového města):

- SO ORP s počtem obyvatel v intervalu 31.000 až 33.500 obyvatel (celkem 5 srovnatelných SO ORP: Prachatice, Svitavy, Turnov, Vysoké Mýto, Židlochovice);
- SO ORP s počtem obcí ve správním obvodu 32 až 33 obcí (celkem 6 srovnatelných SO ORP: Moravská Třebová, Moravský Krumlov, Lovosice, Rychnov n. Kněžnou, Světlá n. Sázavou, Vsetín);
- SO ORP s počtem obyvatel jádrové obce 12.500 až 13.500 (celkem 6 srovnatelných SO ORP: Aš, Jaroměř, Mariánské Lázně, Tachov, Vrchlabí, Český Krumlov).

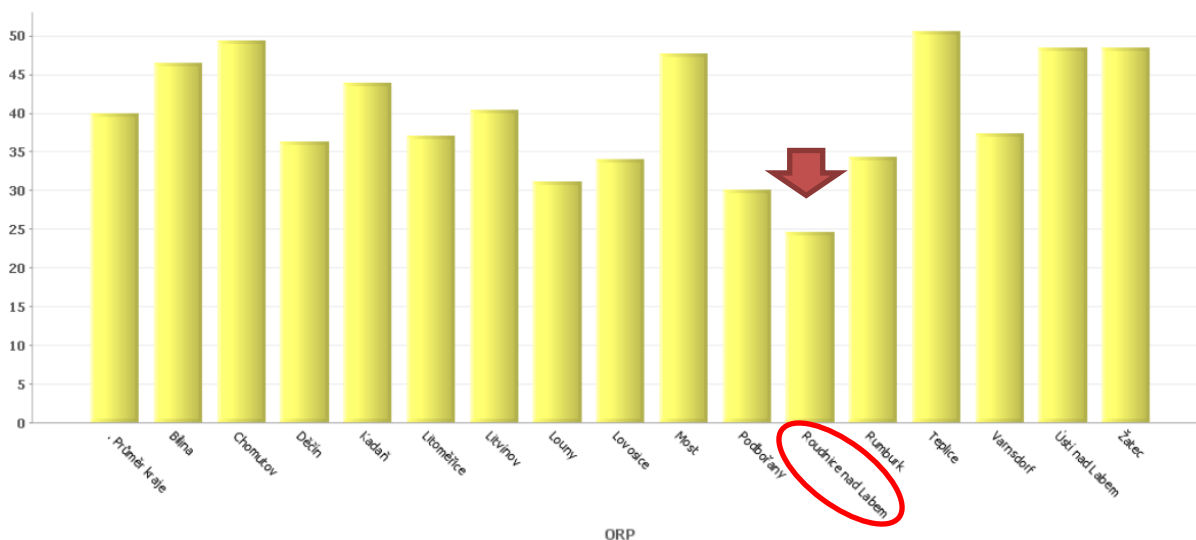
2. Ekonomická výkonnost

V oblasti ekonomické výkonnosti je zajímavé zejména srovnání běžných výdajů SO ORP Roudnice nad Labem s dalšími SO ORP Ústeckého kraje. Z hlediska porovnávání rozpočtového hospodaření v oblasti **běžných výdajů** v přepočtu **na obyvatele** lze konstatovat, že tyto výdaje u roudnického obvodu v průběhu sledovaných 5ti let byly vždy nejnižší a že mají sestupnou tendenci. Od r. 2009 klesly postupně z 28,5 tis. Kč/obyv. na 19,8 tis. Kč/obyv. v r. 2012. Průměrná hodnota činí 24,6 tis. Kč/obyv. Viz obrázek 1 a 2 (úroveň průměrných výdajů je zvýrazněna červenou linií).

Obrázek 1: Běžné výdaje vybraných SO ORP (kritérium: SO ORP Ústeckého kraje) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

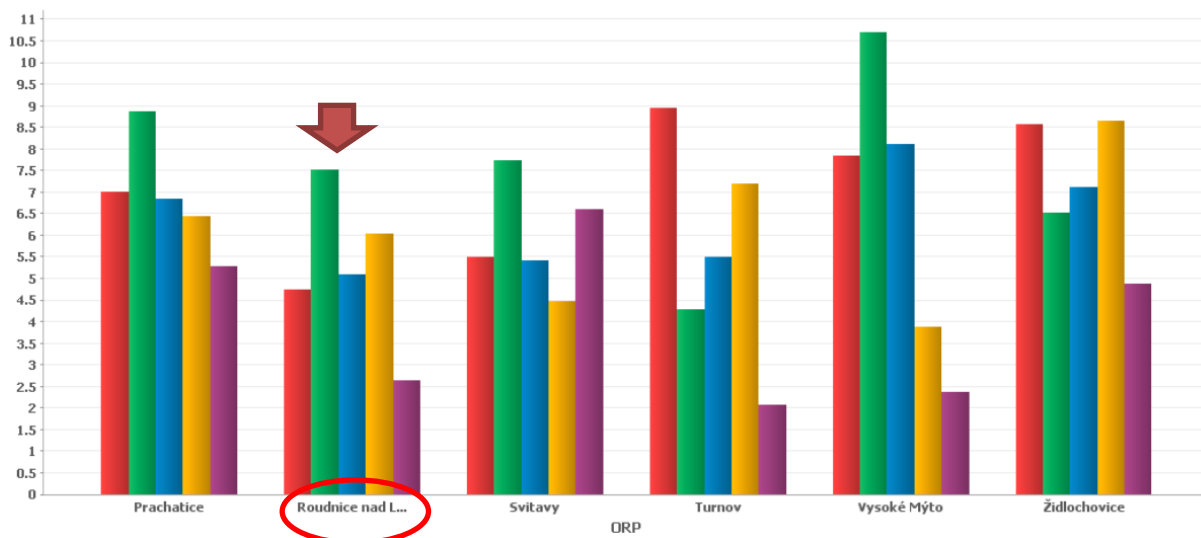
Obrázek 2: Průměrné běžné výdaje vybraných SO ORP (kritérium: SO ORP Ústeckého kraje) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Dále je zajímavé se u SO ORP Roudnice nad Labem blíže podívat na úroveň **kapitálových výdajů na obyvatele**, která byla sledována rovněž mezi lety 2008 – 2012. Jejich výše odráží investiční akce obvodů, a jak je z níže uvedeného grafu zřejmé, u roudnického obvodu patřily vždy k těm nižším, v r. 2008 a 2010 byly dokonce zcela nejnižší. Stejně tak je tomu i u průměrné hodnoty za celé období – 5,2 tis. Kč/obyv. Celkově se pohybovaly v rozmezí 2,6 až 7,5 tis. Kč/obyv. Viz obrázek 3 a 4.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

Obrázek 3: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 38.000 až 39.400) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Obrázek 4: Průměrné kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 38.000 až 39.400) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

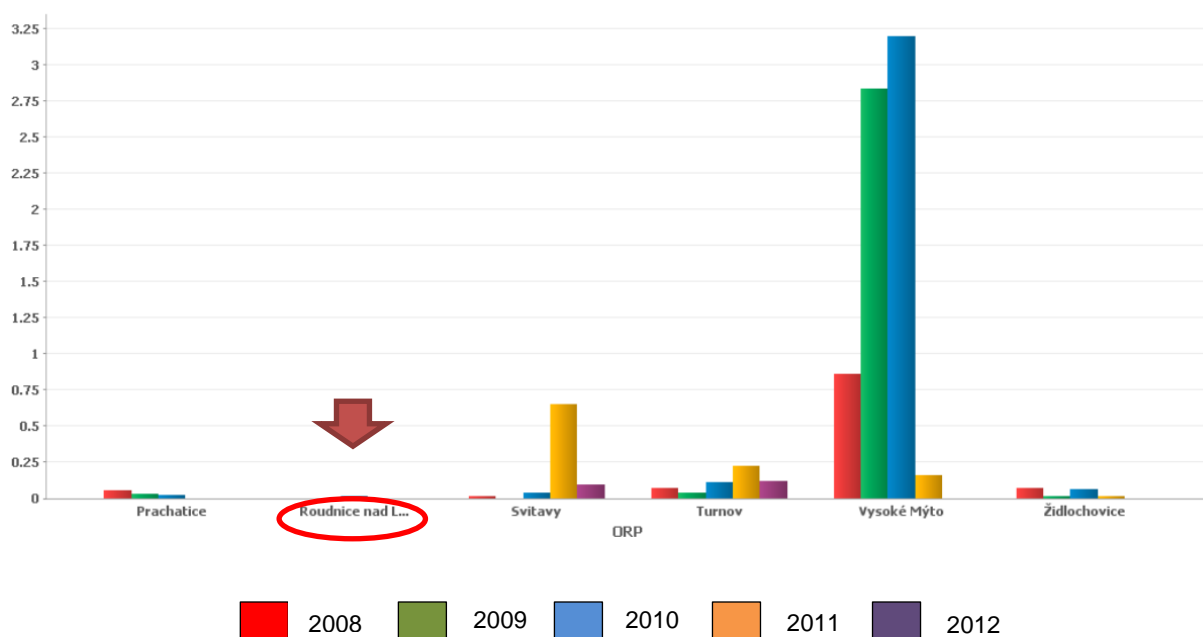

2008 2009 2010 2011 2012

3. Sociální služby

Z hlediska sociálních služeb je téměř limitní situace při pohledu na **kapitálové výdaje na sociální služby** SO ORP Roudnice nad Labem, které dosahují až na r. 2010 nulové hodnoty (!). V uvedeném roce byly navíc výdaje zcela minimální: 0,01 tis. Kč/byv. I když některé další srovnávané SO ORP (s obdobným počtem obyvatel) také nevykazují velké investiční výdaje na sociální služby (např. SO ORP Prachatice), přece jen byly v této oblasti více aktivní.

Obrázek 5: Kapitálové výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 38.000 až 39.400) na sociální služby v období 2008 – 2012 (v tis. Kč/byv./rok)

4. Závěrečné shrnutí

SO ORP Roudnice nad Labem	
základní charakteristika	<p>v Ústeckém kraji je správní obvod ORP Roudnice nad Labem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počtem obcí je 4. největší • rozlohou i počtem obyvatel se řadí mezi menší až středně velké obvody kraje
ekonomická výkonnost	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • nízké běžné výdaje na obyvatele • nízké kapitálové výdaje na obyvatele
sociální služby	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • minimální kapitálové výdaje na sociální služby na obyvatele

Použité zdroje: Ministerstvo financí ČR
Český statistický úřad